

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY – KLASA III GIMNAZJUM

Poniższy zestaw wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny uwzględnia planowane osiągnięcia ucznia w zakresie wiedzy i umiejętności zawarte w rozkładzie materiału i planie wynikowym zintegrowanym z serią *Podróże w czasie*. Zestaw ten jest jedynie propozycją. Nauczyciel może wykorzystać przedstawiony podział wymagań w swojej pracy dydaktycznej lub zmodyfikować go tak, by w pełni odpowiadał on specyfice klasy i indywidualnym możliwościom uczniów, z którymi pracuje.

TEMAT LEKCJI	Poziom konieczny – ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy – ocena dostateczna	Poziom rozszerzający – ocena dobra	Poziom dopełniający – ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający – ocena celująca
1. Wiek rozumu	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Kartezjusza, <i>Jeana Jacques'a Rousseau</i>, <i>Monteskiusza</i>, <i>Woltera</i>, - najważniejsze postulaty filozofów oświecenia. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: nowożytna nauka, <i>oświecenie</i>, <i>filozofowie</i>, <i>prawa człowieka</i>, <i>umowa społeczna</i>, <i>trójpodział władzy</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejscowić oświecenie w czasie i przestrzeni, - wymienić <i>idee oświecenia i rozpoznać je w nauce, literaturze, architekturze i sztuce</i>. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Immanuela Kanta, <i>Denisa Diderota</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić wynalazki XVIII w., - wyjaśnić, na czym polegał porządek panujący w Europie w XVII i XVIII w., - <i>scharakteryzować zasadę trójpodziału władzy Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Rousseau</i>, - wymienić te idee oświecenia, które przetrwały do czasów współczesnych. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: braci <i>Montgolfier</i>. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: racjonalizm, deizm, klasycyzm, <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, encyklopedyści, cenzura. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić stan wiedzy XVIII-wiecznych Europejczyków o świecie, - określić stosunek filozofów oświecenia do religii i Kościoła. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolę, jaką przypisywano <i>Wielkiej encyklopedii francuskiej</i>, - proces przemian cywilizacyjnych, które zaszły w epoce oświecenia. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić poglądy <i>Woltera</i>, - dostrzec rodzącą się ideę praw człowieka. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównać średniowieczny, renesansowy i oświeceniowy pogląd na świat i człowieka jako element postępu cywilizacyjnego.
2. Nowe potęgi w Europie	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1700–1721, 1701, 1709, - postacie: <i>Piotra I Wielkiego</i>, <i>Katarzyny II Wielkiej</i>, <i>Fryderyka II Wielkiego</i>, <i>Marii Teresy</i>, <i>Józefa II</i>, - <i>zasadnicze cele, do których realizacji dążyli władcy Rosji, Prus i Austrii</i>. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: <i>absolutyzm</i> 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: trzecia wojna północna, militaryzm, - wpływ idei oświecenia na przemiany ustrojowe w XVIII w. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>porównać reformy oświeceniowe wprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii</i>. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postać: <i>Fryderyka Wilhelma</i>, - lata panowania <i>Piotra I Wielkiego</i>, <i>Katarzyny II Wielkiej</i>, <i>Fryderyka II Wielkiego</i>, <i>Marii Teresy</i> i <i>Józefa II</i>. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proces przemian cywilizacyjnych, które zaszły w Rosji, Prusach i Austrii. <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: wielki elektor. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzec rosnącą potęgę sąsiadów Rzeczypospolitej i wynikające stąd zagrożenia. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenić działalność absolutnych władców Rosji, Prus i Austrii.

	<p><i>oświecony.</i> Uczeń potrafi: - wskazać na mapie europejskie oświecone monarchie absolutne i kierunki ich ekspansji.</p>		<p>- przedstawić proces powstawania państwa pruskiego, - scharakteryzować funkcjonowanie absolutyzmu oświeconego na przykładzie Rosji, Prus i Austrii, - omówić przebieg ekspansji terytorialnej Rosji i Prus.</p>		
<p>3. „My, naród Stanów Zjednoczonych” ... ...</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 4 VII 1776, 1787, - postać: <i>Jerzego Waszyngtona</i>, - <i>główne instytucje ustrojowe Stanów Zjednoczonych.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: kolonia, Indianie, <i>konstytucja.</i> Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zasięg kolonii angielskich w Ameryce Północnej w II połowie XVIII w., - <i>przedstawić przyczyny konfliktu między kolonistami a Wielką Brytanią.</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1775, 1783, - postacie: <i>Tadeusza Kościuszki, Kazimierza Pułaskiego</i>, - najważniejsze treści zawarte w <i>Deklaracji niepodległości i Karcie Praw.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: opłata stemplowa, system prezydencki. Uczeń potrafi: - opisać warunki życia i zajęcia kolonistów europejskich w Ameryce Północnej, - <i>wyjaśnić, w jaki sposób konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy.</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1765, 1773, 1777, 1779, 1781, 1791. Uczeń rozumie: - pojęcie: „bostońska herbatka”. Uczeń potrafi: - wymienić najważniejsze różnice między koloniami na Północy i na Południu, - scharakteryzować relacje między koloniami amerykańskimi a Wielką Brytanią, - omówić przebieg i <i>następstwa amerykańskiej wojny o niepodległość</i>, - <i>przedstawić wkład Polaków</i></p>	<p>Uczeń potrafi: - dostrzec w <i>Deklaracji niepodległości i Karcie Praw</i> realizację oświeceniowej idei praw człowieka.</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych.</i></p>
<p>4. „Ludzie rodzą się i pozostają wolni i równi”...</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1789–1799, 14 VII 1789, VIII 1789, IX 1791, - postać: Ludwika XVI, - treści najważniejszych dokumentów wydanych w czasie rewolucji francuskiej (w latach 1789–1791). Uczeń rozumie: - pojęcia: stan trzeci, <i>burżuazja, rewolucja francuska, Bastylia.</i> Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić główne przyczyny rewolucji,</i> - <i>wskazać przyczyny</i></p>	<p>Uczeń zna: - datę: 4/5 VIII 1789, - strukturę społeczeństwa francuskiego przed rewolucją. Uczeń rozumie: - pojęcia: stary ład, Stany Generalne, Zgromadzenie Narodowe, monarchia konstytucyjna, - <i>do czego dążyła burżuazja francuska biorąca udział w rewolucji.</i> Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności zwołania Stanów Generalnych i utworzenia Zgromadzenia</p>	<p>Uczeń zna: - daty: V 1789, 17 VI 1789. Uczeń rozumie: - pojęcie: wielka trwoga, - <i>wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji francuskiej oraz na treść Deklaracji praw człowieka i obywatela i konstytucji z 1791 r.</i> Uczeń potrafi: - <i>opisać główne zasady ideowe rewolucji francuskiej zawarte w Deklaracji praw człowieka i obywatela,</i> - omówić ustrój Francji na podstawie konstytucji</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1790, - postać Emmanuela Sieyèsa. Uczeń potrafi: - omówić działalność Zgromadzenia Narodowego (w latach 1789–1791), - scharakteryzować relacje między Kościołem a państwem w czasie rewolucji francuskiej (w latach 1789–1791).</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie <i>Deklaracji praw człowieka i obywatela</i> dla realizacji oświeceniowej idei praw człowieka.</p>

	<i>niezadowolenia stanu trzeciego z panującej we Francji sytuacji.</i>	Narodowego.	uchwalonej w 1791 r.		
5. „Rewolucja pożera własne dzieci” Część I. Francja republiką Część II. Wielki terror	Uczeń zna: - daty: 21 IX 1792, 1793–1794, - postać <i>Maksymiliana Robespierre’a</i> . Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>jakobini, wielki terror</i> . Uczeń potrafi: - wskazać <i>charakterystyczne cechy dyktatury jakobińskiej</i> .	Uczeń rozumie: - daty: IX 1792, I 1793, - pojęcia: <i>sankiuloci, Konwent, Komitet Ocalenia Publicznego, dekret o podejrzanych, trybunał rewolucyjny</i> . Uczeń potrafi: - wymienić postulaty <i>sankiulotów</i> i wyjaśnić, w jaki sposób dążyli oni do ich realizacji, - opisać reakcję <i>władców europejskich</i> na wydarzenia w rewolucyjnej Francji, - przedstawić <i>okoliczności</i> , w których doszło do przekształcenia się Francji w republikę, - przedstawić <i>skutki wielkiego terroru</i> .	Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>prawica, lewica, centrum, Marsylianka</i> . Uczeń potrafi: - omówić przebieg wojny Francji z Austrią i Prusami, - opisać działania podejmowane przez Konwent w celu ratowania republiki francuskiej, - scharakteryzować relacje między Kościołem a władzami rewolucyjnej Francji (w okresie wielkiego terroru).	Uczeń zna: - postać: <i>Georges’a Dantona</i> . Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>kontrrewolucja</i> , - proces przemian świadomości Francuzów w dobie rewolucji. Uczeń potrafi: - omówić i <i>ocenić skutki rewolucji francuskiej</i> .	Uczeń rozumie: - różnorodność postaw społecznych w warunkach zagrożenia na przykładzie rewolucyjnej Francji.
6. Od dyktatoratu do cesarstwa Część I. Od dyktatoratu do konsulatu Część II. Cesarz Francuzów	Uczeń zna: - daty: 1799–1804, XII 1804, - postać: <i>Napoleona Bonaparte</i> . Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>dyktator, zamach stanu, konsulat</i> . Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację panującą we Francji w okresie rządów dyktatoratu, - wyjaśnić <i>okoliczności</i> , w których Napoleon został pierwszym konsulem, - wymienić <i>główne cele</i> , do których realizacji dążył	Uczeń zna: - daty: 1795–1799, 1803–1815, - najważniejsze przepisy zawarte w Kodeksie Napoleona. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>konkordat, Kodeks Napoleona, prawo cywilne, blokada kontynentalna</i> . Uczeń potrafi: - <i>omówić dokonania Napoleona w okresie konsulatu</i> , - wskazać na mapie państwa, z którymi walczył Napoleon, oraz miejsca najważniejszych bitew stoczonych w latach 1805–1806.	Uczeń zna: - daty: 1801, 1804, 1805, 1806. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>liceum</i> , - proces przemian ustrojowych we Francji w latach 1799–1804, - powody, dla których państwa europejskie podjęły walkę z Napoleonem. Uczeń potrafi: - omówić przebieg wojen napoleońskich w latach 1803–1806, - wyjaśnić przyczyny sukcesów politycznych i militarnych Francji w okresie wojen	Uczeń rozumie: - przyczyny przywiązania Francuzów do Napoleona. Uczeń potrafi: - <i>opisać zmiany w Europie w okresie napoleońskim w zakresie stosunków społeczno-gospodarczych i politycznych</i> , - dostrzec wpływ jednostki na dzieje.	Uczeń potrafi: - dostrzec znaczenie Kodeksu Napoleona jako podstawy nowoczesnego prawa cywilnego, - ocenić dokonania Napoleona w polityce wewnętrznej i jako dowódcy wojskowego.

	Napoleon.		napoleońskich.		
7. Upadek Napoleona Część I. Napoleońska Europa Część II. Upadek Napoleona	Uczeń zna: - daty: 1807, 1812, 1813, 1814, 1815, - postanowienia pokoju w Tylży. Uczeń rozumie: - pojęcie: Wielka Armia. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie terytorium cesarstwa francuskiego i kraje, które znajdowały się w strefie jego wpływów, - wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny Francji z Rosją.	Uczeń rozumie: - pojęcia: bitwa narodów, cesarstwo 100-dniowe, kongres. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie szlak wyprawy Wielkiej Armii i miejsca najważniejszych bitew stoczonych w latach 1807–1815, - opisać przebieg stu dni Napoleona.	Uczeń rozumie: - pojęcie: nacjonalizm, - powody wzrostu nastrojów nacjonalistycznych w krajach europejskich. Uczeń potrafi: - dostrzec słabe strony imperium stworzonego przez Napoleona, - opisać przebieg działań wojennych w latach 1812–1815 i ich skutki.	Uczeń zna: - datę: 1821, - postać: Ludwika XVIII. Uczeń rozumie: - złożoność przyczyn upadku Napoleona. Uczeń potrafi: - opisać zmiany w Europie w okresie napoleońskim w zakresie stosunków społeczno-gospodarczych i politycznych.	Uczeń potrafi: - ocenić dokonania Napoleona jako dowódcy wojskowego, - dokonać całościowej oceny epoki napoleońskiej.
Czasy rozumu i rewolucji (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - najważniejsze postacie i wydarzenia z historii Europy i Ameryki Północnej w XVIII i na początku XIX w. Uczeń potrafi: - przedstawić poglądy najważniejszych filozofów oświecenia.	Uczeń potrafi: - wskazać na mapie najważniejsze zmiany terytorialne w XVIII i na początku XIX w., - scharakteryzować przemiany ustrojowe, jakie dokonały się pod wpływem idei oświecenia.	Uczeń rozumie: - związek między ideami oświeceniowymi a głównymi wydarzeniami politycznymi i przemianami społecznymi, jakie zaszły na przełomie XVIII i XIX w. Uczeń potrafi: - dostrzec wzrastającą rolę burżuazji jako siły politycznej, - określić, jak na przełomie XVIII i XIX w. zmieniło się położenie chłopów.	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, jak zmieniał się układ sił w Europie w XVIII i na początku XIX w., - wyjaśnić przyczyny utraty pozycji i znaczenia Kościoła, - opisać zmiany w organizacji wojska i sposobie prowadzenia wojen na przełomie XVIII i XIX w., - wskazać pozytywne i negatywne strony wydarzeń, które nastąpiły na przełomie XVIII i XIX w.	Uczeń potrafi: - uzasadnić twierdzenie, że przemiany XVIII i początku XIX w. wciąż wywierają wpływ na współczesność.
Upadek starego ładu (sprawdzian wiadomości)					
8. Ostatni król Polski	Uczeń zna: - daty: 1764, 1768–1772, 1772, - postać: Stanisława Augusta Poniatowskiego.	Uczeń zna: - datę: 1768, - zasady ustrojowe państwa polskiego zawarte w prawach kardynałnych.	Uczeń zna: - datę: 1765. Uczeń rozumie: - pojęcie: protektorat. Uczeń potrafi:	Uczeń zna: - dane liczbowe dotyczące terytoriów i ludności utraconych przez Polskę w wyniku I rozbioru.	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, na czym polegają różnice zdań w ocenie konfederacji barskiej.

	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: konfederacja barska.</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny I rozbioru Polski oraz podać jego skutki, - sytuować w czasie I rozbiór Rzeczypospolitej i wskazać na mapie zmiany terytorialne po tym rozbiórze, - wyjaśnić przyczyny zawiązania konfederacji barskiej.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: „Familia”, Szkoła Rycerska, „Monitor”, prawa kardynalne.</p> <p>Uczeń potrafi: - rozróżnić wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej, - określić wpływ państw ościennych na wydarzenia w Polsce w latach 1764–1772.</p>	<p>- przedstawić okoliczności elekcji Stanisława Poniatowskiego na króla Polski, - opisać działalność reformatorską króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, - opisać przebieg konfederacji barskiej, - łączyć w związki przyczynowo-skutkowe wydarzenia związane z konfederacją barską i I rozbiorem Polski.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności, w których doszło do zawiązania konfederacji przez innowierców i katolików, - wyjaśnić zmiany w międzynarodowym położeniu Rzeczypospolitej w XVIII w.</p>	
<p>9. Wiwat 3 maja! Część I. Po rozbiórce Część II. Sejm Wielki</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1764–1795, 1773, 1788–1792, 3 V 1791, - postacie: <i>Hugona Kollątaja, Stanisława Staszica</i>, - stronnictwa polityczne Sejmu Wielkiego, - postanowienia Konstytucji 3 maja.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Komisja Edukacji Narodowej, czasy stanisławowskie, Sejm Wielki (Czteroletni)</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności powstania, zadania i osiągnięcia Komisji Edukacji Narodowej, - sytuować w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwalenie Konstytucji 3 maja.</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>Tadeusza Rejtana, Juliana Ursyna Niemcewicza, Ignacego Krasickiego</i>, - najważniejsze postanowienia sejmu rozbiorowego i <i>reformy Sejmu Wielkiego</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Rada Nieustająca, styl klasycystyczny, Ustawa rządowa</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić dokonania wybitnych twórców polskiego oświecenia, - przedstawić okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego i uchwalenia Konstytucji 3 maja.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1789, 1790, 1773–1775, - postacie: <i>Marcella Bacciarellago, Bernarda Bellotta (Canaletta)</i>, Stanisława Małachowskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Kuźnica Kollątajowska, czarna procesja, - na czym polegał oświeceniowy charakter Konstytucji 3 maja</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić przebieg obrad sejmu rozbiorowego, - rozpoznać charakterystyczne cechy polskiego oświecenia i scharakteryzować przykłady sztuki okresu klasycyzmu z uwzględnieniem własnego regionu.</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ idei oświecenia na przemianę świadomości Polaków w II połowie XVIII w., - znaczenie Konstytucji 3 maja jako próby ratowania państwa polskiego.</p> <p>Uczeń potrafi: - ocenić różne postawy posłów szlacheckich uczestniczących w obradach sejmu rozbiorowego.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić reformy Sejmu Wielkiego i Konstytucję 3 maja.</p>
<p>10. Koniec Polski? Część I. Targowica Część II. Insurekcja kościuszkowska</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1792, 1793, 24 III 1794, 1794, 1795, - postać: <i>Tadeusza Kościuszki</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>konfederacja targowicka, wojna w obronie</i></p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Józefa Poniatowskiego</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Naczelnik powstania, kosynierzy, Uniwersał połaniecki</i>, - symboliczne znaczenie pojęcia:</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>Ksawerego Branickiego, Szczęsnego Potockiego, Seweryna Rzewuskiego, Jana Kilińskiego</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>order Virtuti Militari</i>,</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1798, - dane liczbowe dotyczące terytoriów i ludności utraconych przez Polskę w wyniku II i III rozbioru.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić następstwa zawiązania konfederacji targowickiej, - dostrzec znaczenie insurekcji kościuszkowskiej jako pierwszego powstania narodowego.</p>

	<p>Konstytucji 3 maja, <i>insurekcja kościuszkowska</i>.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić okoliczności zawiazania konfederacji targowickiej, - sytuować w czasie II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazać na mapie zmiany terytorialne po tych rozbiorach, - przedstawić cele i następstwa powstania kościuszkowskiego. 	<p>targowica.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić przebieg wojny w obronie Konstytucji 3 maja i przebieg powstania kościuszkowskiego, - wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew stoczonych w czasie wojny w obronie Konstytucji 3 maja i podczas powstania kościuszkowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - znaczenie wydania Uniwersału połanieckiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenić postawę króla Stanisława Augusta podczas wydarzeń 1792 r., - omówić stosunek chłopów i mieszczan do powstania. 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić stosunek społeczeństwa polskiego oraz państw ościennych do reform Sejmu Wielkiego i Konstytucji 3 maja. 	
11. „Jeszcze Polska nie umarła”...	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1797, - postaci: <i>Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego,</i> - przyczyny upadku państwa polskiego, - okoliczności powstania i słowa pieśni legionowej <i>Jeszcze Polska nie umarła...</i> <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: <i>Legiony Polskie.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić okoliczności utworzenia Legionów Polskich. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: <i>Galicja,</i> - ponadczasową wartość pieśni <i>Jeszcze Polska nie umarła...</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej, - omówić organizację Legionów Polskich, - omówić plany Napoleona co do Polaków, - wyjaśnić, <i>dlaczego Polacy wiazali z osobą Napoleona nadzieje na odzyskanie niepodległości.</i> 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istotę sporu historyków na temat przyczyn upadku państwa polskiego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić zmiany, jakie zaszły w życiu poszczególnych warstw społeczeństwa polskiego po rozbiorach. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować i ocenić różne postawy Polaków w stosunku do zaborców, - ocenić politykę Napoleona wobec sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać i ocenić działalność Legionów na terenie Włoch i Santo Domingo.
12. Księstwo Warszawskie	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1807, 1809, 1813. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego i jego upadku, - wskazać na mapie obszar Księstwa w 1807 i po 1809 r. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyczyny niezadowolenia Polaków po utworzeniu Księstwa Warszawskiego, - w czym przejawiała się zależność Księstwa Warszawskiego od Francji. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać cechy ustrojowe Księstwa Warszawskiego. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1808, 1812. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>szwoleżerowie, wolne miasto.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić postawy i działalność Polaków podczas wojen napoleońskich, - omówić przebieg wojny z Austrią w 1809 r. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać mocne i słabe strony Księstwa Warszawskiego, - ocenić politykę Napoleona wobec sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona. 	

Upadek pierwszej Rzeczypospolitej (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - najważniejsze postacie i wydarzenia z historii Polski w II połowie XVIII i na początku XIX w.	Uczeń rozumie: - powody pozytywnego nastawienia Polaków do Napoleona i Francji. Uczeń potrafi: - omówić próby reform państwa podejmowane w II połowie XVIII w., - przedstawić dorobek polskiego oświecenia.	Uczeń potrafi: - omówić zmiany w polskiej wojskowości na przełomie XVIII i XIX w., - dostrzec mocne i słabe strony czasów stanisławowskich, - przedstawić relacje między Polakami a sąsiadami oraz wyjaśnić, co było ich wynikiem.	Uczeń rozumie: - na czym polegają różnice w dokonywanej przez historyków ocenie wydarzeń, które doprowadziły do upadku państwa polskiego. Uczeń potrafi: - scharakteryzować różne postawy Polaków w obliczu kryzysu państwa polskiego i prób jego ratowania.	Uczeń potrafi: - ocenić próby reform państwa podejmowane w II połowie XVIII w., - ocenić różne postawy Polaków w obliczu kryzysu państwa polskiego i prób jego ratowania.
Uratować Rzeczpospolitą (sprawdzian wiadomości)					
13. Europa Świętego Przymierza	Uczeń zna: - daty: 1814–1815, 1815. Uczeń rozumie: - pojęcia: kongres wiedeński, legitymizm, równowaga sił, Święte Przymierze. Uczeń potrafi: - przedstawić zasady i postanowienia kongresu wiedeńskiego, - wskazać na mapie zmiany terytorialne po kongresie wiedeńskim, - wyjaśnić, w jakim celu powołano Święte Przymierze.	Uczeń zna: - datę: 1848–1849, - postać: Aleksandra I. Uczeń rozumie: - pojęcia: naród, świadomość narodowa, ruchy narodowe, Wiosna Ludów, - cele polityczne uczestników kongresu wiedeńskiego. Uczeń potrafi: - wyjaśnić główne założenia idei narodowych w Europie w I połowie XIX w., - omówić przyczyny, przebieg i skutki Wiosny Ludów.	Uczeń zna: - daty: VII 1830, II 1848, - postacie: Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III, Karola X, Ludwika Filipa I, Napoleona III. Uczeń rozumie: - pojęcia: konserwatyzm, rewolucja lipcowa, rewolucja belgijska, rewolucja lutowa. Uczeń potrafi: - scharakteryzować ideologię konserwatyzmu, - opisać wpływ rewolucji francuskiej na kształtowanie się świadomości narodowej w Europie w I połowie XIX w., - wskazać na mapie tereny ogarnięte ruchami narodowymi w I połowie XIX w.	Uczeń rozumie: - wpływ kongresu wiedeńskiego i Świętego Przymierza na sytuację narodów i państw Europy w I połowie XIX w. Uczeń potrafi: - omówić sytuację polityczną w Europie w latach 1815–1848.	Uczeń potrafi: - wskazać pozytywne i negatywne strony wystąpienia narodowych i rewolucji w I połowie XIX w., - przedstawić bilans Wiosny Ludów.
14. Rewolucja przemysłowa	Uczeń zna: - postacie: Jamesa Watta, George'a Stephensona, - ramy chronologiczne	Uczeń zna: - daty: 1782, 1825. Uczeń rozumie: - przyczyny rewolucji	Uczeń rozumie: - pojęcia: płodozmian, klasa społeczna, związki zawodowe, liberalizm,	Uczeń potrafi: - wyjaśnić następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania najważniejszych	Uczeń potrafi: - ocenić skutki rewolucji przemysłowej.

	<p>rewolucji agrarnej i przemysłowej w Anglii i w innych krajach.</p> <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>rewolucja agrarna, maszyna parowa, rewolucja przemysłowa.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić cechy charakterystyczne rewolucji przemysłowej, - zidentyfikować najważniejsze wynalazki i odkrycia XVIII i XIX w. 	<p>przemysłowej.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić przemiany w rolnictwie w XVIII i na początku XIX w., - wyjaśnić, dlaczego Anglię określano terminem „warsztat świata”, - podać przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - różnice między stanem a klasą społeczną. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wytłumaczyć, dlaczego rewolucja przemysłowa rozpoczęła się w Anglii, - scharakteryzować przemiany społeczne, które nastąpiły pod wpływem rewolucji przemysłowej, - wyjaśnić główne założenia idei liberalizmu. 	<p>wynalazków i odkryć XVIII i XIX w.,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzec powiązania między rewolucją przemysłową, przemianami społecznymi a wykształceniem się nowej ideologii – liberalizmu. 	
15. W Europie XIX stulecia	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w XIX w., - podać przykłady walki z biedą i wyjaśnić, czy były one skuteczne. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>klasa średnia, styl wiktoriański, biedermeier.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić relacje między przedstawicielami klasy średniej a robotnikami, - przedstawić stosunek społeczeństwa w I połowie XIX w. do spraw związanych z higieną. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1837–1901, - postać: królowej Wiktorii. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: antyseptyka. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować postawy różnych klas społecznych w I połowie XIX w. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na czym polegała sprzeczność interesów między robotnikami a zamożną klasą średnią. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić przyczyny różnic społecznych. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenić postępowanie zamożnych przedstawicieli klasy średniej.
16. Romantyczna Europa	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Ludwiga van Beethovena, Adama Mickiewicza, Fryderyka Chopina. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: romantyzm. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejscowić romantyzm w czasie i przestrzeni, - wymienić główne cechy malarstwa i architektury epoki romantyzmu. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - główne cechy romantycznego artysty. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: wybitna jednostka, wieszcz. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić genezę romantyzmu, - scharakteryzować założenia romantyzmu, - określić rolę wybitnej jednostki w społeczeństwie epoki romantyzmu. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Johanna Wolfganga Goethe, Eugène’a Delacroix. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: styl neogotycki. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, co odróżniało Ludwiga van Beethovena od wcześniejszych kompozytorów. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: okultyzm. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, jaką rolę w XIX w. odgrywała literatura. 	

<p>17. Zjednoczenie Włoch i Niemiec</p> <p>Część I. Zjednoczenie Włoch</p> <p>Część II. Zjednoczenie Niemiec</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1861, 1871, - postacie: <i>Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>zjednoczenie oddolne, zjednoczenie odgórne.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie obszar Królestwa Włoch i Cesarstwa Niemieckiego.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1859–1870, 1866, 1870, - postacie: Wiktora Emanuela II, Wilhelma I.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: wyprawa tysiąca.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić cele i etapy zjednoczenia Włoch i Niemiec, - lokalizować na mapie najważniejsze miejsca i obszary związane z kolejnymi etapami zjednoczenia Włoch i Niemiec.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: „czerwone koszule”.</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację polityczną Włoch i Niemiec po kongresie wiedeńskim, - <i>dostrzec podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec.</i></p>	<p>Uczeń rozumie: - rolę Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie zjednoczenia Włoch i Ottona von Bismarcka w procesie zjednoczenia Niemiec.</p>	
<p>18. Jaka będzie Ameryka?</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1861–1865, - postać: <i>Abrahama Lincolna.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>Unia, secesja, Konfederacja, wojna secesyjna.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>wymienić najważniejsze różnice między Północą a Południem Stanów Zjednoczonych,</i> - <i>opisać przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych.</i></p>	<p>Uczeń zna: - postać: Roberta Lee.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: abolicjonizm, wojna totalna, - związek między wydaniem <i>Proklamacji zniesienia niewolnictwa</i> a przebiegiem działań wojennych.</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności, w których doszło do secesji 11 stanów Południa.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1860, 1861, 1863, 1865.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Ameryka Łacińska, jankesi.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić przebieg wojny secesyjnej, - wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z przebiegiem wojny secesyjnej.</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Winfielda Scotta.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: Ku-Klux-Klan, segregacja rasowa.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić cele i działalność Ku-Klux-Klanu, - przedstawić sytuację czarnej ludności Stanów Zjednoczonych po zakończeniu wojny secesyjnej.</p>	
<p>19. „Brzemie białego człowieka”?</p>	<p>Uczeń zna: - ramy chronologiczne kolonializmu i imperializmu.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>kolonia, kolonializm, imperium, imperializm, rasizm.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić przyczyny i sytuować w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX w.,</i> - wymienić czynniki, które umożliwiły państwom</p>	<p>Uczeń zna: - metody, jakich używały państwa w celu podporządkowania sobie kolonizowanych terenów.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: metropolia, polityka „pośredniego panowania”.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić pozytywne i negatywne skutki polityki kolonialnej z perspektywy europejskiej oraz kolonizowanych społeczności i państw.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1880–1914.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: faktoria, Angielska Kompania Wschodnioindyjska, powstanie Mahdiego, wojna opiumowa, gubernator.</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać różne formy oporu wobec kolonizatorów i wyjaśnić przyczyny niepowodzeń tych działań, - przedstawić politykę imperialną Wielkiej Brytanii.</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ przemian gospodarczych i społecznych na rozwój imperializmu.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić pozytywne i negatywne skutki polityki kolonialnej z perspektywy europejskiej oraz kolonizowanych społeczności i państw.</i></p>	

	<p>europejskim podporządkowanie sobie większości świata.</p>				
20. „Widmo komunizmu”	<p>Uczeń zna: - datę: 1848, - postacie: Karola Marksa, Fryderyka Engelsa. Uczeń rozumie: - pojęcia: socjalizm, komunizm, marksizm, walka klas, proletariat, rewolucja socjalistyczna. Uczeń potrafi: - wyjaśnić główne założenia idei socjalizmu, - przedstawić poglądy Karola Marksa i Fryderyka Engelsa.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: nadprodukcja, kryzys gospodarczy. Uczeń potrafi: - wymienić cele, do których dążyli robotnicy, i stosowane przez nich metody walki, - omówić zmiany w położeniu robotników w XIX w., - opisać zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w XIX w.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: koncern, kartel, monopol, socjaldemokracja, ateizm, socjalizm naukowy, - wpływ przemian gospodarczych i społecznych na kształtowanie się ideologii socjalizmu i komunizmu. Uczeń potrafi: - opisać funkcjonowanie gospodarki uprzemysłowionych krajów Europy i Stanów Zjednoczonych w II połowie XIX w.</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Leona XIII. Uczeń rozumie: - pojęcie: utopia. Uczeń potrafi: - dostrzec wpływ ideologii socjalistycznej na kształtowanie się świadomości społecznej i politycznej robotników, - porównać ideologię komunistyczną z nauką Kościoła.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wskazać najważniejsze błędy w poglądach wyrażanych przez Karola Marksa i Fryderyka Engelsa.</p>
21. Na przełomie wieków	<p>Uczeń zna: - ramy chronologiczne drugiej rewolucji przemysłowej. Uczeń rozumie: - pojęcie: druga rewolucja przemysłowa (rewolucja techniczna). Uczeń potrafi: - zidentyfikować najważniejsze wynalazki i odkrycia XIX i początków XX w., - wymienić cechy charakterystyczne drugiej rewolucji przemysłowej (rewolucji technicznej).</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Ludwika Pasteura, Wilhelma Roentgena, Marii Skłodowskiej-Curie, Karola Darwina, Thomasa Edisona. Uczeń rozumie: - pojęcie: teoria ewolucji. Uczeń potrafi: - wskazać różnice między pierwszą a drugą rewolucją przemysłową, - przedstawić skutki przewrotu technicznego i postępu cywilizacyjnego, w tym dla środowiska naturalnego.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1871–1914, - postacie: Karla Benza, braci Wright, Grahama Bella, braci Lumière, Claude’a Moneta. Uczeń rozumie: - pojęcia: kultura masowa, powszechne prawo wyborcze, partia polityczna, emancypacja, piękna epoka (la belle époque), impresjonizm, - powody, dla których przełom XIX i XX w. został nazwany piękną epoką. Uczeń potrafi: - scharakteryzować przyczyny i następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego, - przedstawić nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: sufrażystki. Uczeń potrafi: - wyjaśnić następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania najważniejszych wynalazków i odkryć XIX i początków XX w., - omówić metody i efekty walki kobiet o zrównanie w prawach z mężczyznami.</p>	

			<i>kultury masowej i przemiany obyczajowe.</i>		
„Świat pędzi coraz szybciej”... (lekcja powtórzeniowa)	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najważniejsze postacie i wydarzenia z historii powszechnej XIX w., - umowne ramy czasowe XIX w., - najważniejsze wynalazki i odkrycia dokonane od II połowy XVIII do początków XX w. oraz sposoby ich zastosowania. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, na czym polegał porządek europejski ustanowiony na kongresie wiedeńskim. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływ przemian cywilizacyjnych na społeczeństwo, gospodarkę i politykę państw europejskich w XIX w. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać przyczyny, które doprowadziły do załamania się porządku powiedeńskiego, - scharakteryzować przemiany gospodarcze, które zaszły w państwach europejskich i Stanach Zjednoczonych pod koniec XVIII i w XIX w. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić sposoby praktycznej realizacji idei praw człowieka w XIX i na początku XX w., - scharakteryzować XIX-wieczny imperializm, - przedstawić przemiany, jakie zaszły w kulturze i sztuce w XIX w. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać zmiany w wojskowości w XIX w. 	
Świat w latach 1815–1914 (sprawdzian wiadomości)					
22. Polska po kongresie wiedeńskim	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1815, - postać: wielkiego księcia Konstantego, - decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: germanizacja. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać na mapie nowy układ granic państw zaborczych na ziemiach polskich po kongresie wiedeńskim. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postać: Ksawerego Druckiego-Lubeckiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: autonomia, ziemie zabrane, uwłaszczenie. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować ustrój Królestwa Polskiego, - wymienić przypadki łamania konstytucji przez władców Rosji, - przedstawić osiągnięcia Królestwa Polskiego w gospodarce, kulturze i szkolnictwie. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1823, - postać: Adama Czartoryskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: departament, ziemianie, inteligencja. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić cele i opisać metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej oraz Śląska, - opisać sytuację gospodarczą panującą w Wielkim Księstwie Poznańskim i w Galicji, - opisać sytuację polityczną Galicji po 1815 r. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównać zakres autonomii Królestwa Kongresowego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Rzeczypospolitej Krakowskiej, - ocenić osiągnięcia Królestwa Polskiego w gospodarce, kulturze i szkolnictwie. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić przebieg i skutki ekonomiczne uwłaszczenia chłopów w Wielkim Księstwie Poznańskim.

<p>23. Powstanie listopadowe</p> <p>Część I. Od niezadowolenia do nocy listopadowej</p> <p>Część II. Powstanie listopadowe</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 29 XI 1830, 1830–1831, - postacie: Mikołaja I, Piotra Wysockiego, Józefa Chłopickiego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>sprzysiężenie podchorążych</i>, noc listopadowa. Uczeń potrafi: - <i>sytuować w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe</i>, - <i>przedstawić przyczyny wybuchu powstania</i>.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1832, - postać: <i>Jana Skrzyneckiego</i>. Uczeń rozumie: - pojęcie: Statut organiczny, - przyczyny klęski powstania. Uczeń potrafi: - <i>omówić przebieg nocy listopadowej i wydarzeń lat 1830–1831</i>, - <i>wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew stoczonych podczas powstania</i>, - omówić system repesji wprowadzony przez cara Mikołaja I po klęsce powstania.</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Józefa Sowińskiego. Uczeń rozumie: - pojęcie: dyktator powstania. Uczeń potrafi: - <i>podać przykłady tajnych stowarzyszeń i przedstawić cele ich działalności</i>, - omówić różne postawy Polaków w czasie nocy listopadowej i powstania, - <i>rozdzielić bezpośrednio i długofalowe następstwa wydarzeń z lat 1830–1831</i>.</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Waleriana Łukasińskiego, Iwana Paskiewicza. Uczeń rozumie: - pojęcia: filomata, katorga. Uczeń potrafi: - <i>ocenić różne postawy Polaków w czasie nocy listopadowej i powstania</i>, - <i>ocenić znaczenie powstania listopadowego dla trwania idei niepodległościowej</i>.</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>przedstawić argumenty „za” i „przeciw” w dyskusji na temat szans na zwycięstwo w powstaniu</i>.</p>
<p>24. Po klęsce</p> <p>Część I. Wielka Emigracja</p> <p>Część II. Kraj po powstaniu</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1846, 1848, - postać: Jakuba Szeli. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Wielka Emigracja</i>, <i>Hotel Lambert</i>, <i>Towarzystwo Demokratyczne Polskie</i>, <i>rabacja</i>, - przyczyny emigracji Polaków po powstaniu listopadowym. Uczeń potrafi: - <i>scharakteryzować główne nurty i postacie Wielkiej Emigracji</i>, - opisać wydarzenia, jakie zaszły podczas rabacji galicyjskiej.</p>	<p>Uczeń zna: - liczebność i kierunki emigracji Polaków po powstaniu listopadowym. Uczeń rozumie: - pojęcie: mesjanizm. Uczeń potrafi: - <i>opisać sytuację Polaków po klęsce powstania listopadowego w zaborze rosyjskim i na ziemiach zabranych oraz w zaborze pruskim i Rzeczypospolitej Krakowskiej</i>.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: emisariusz, gubernia, - złożoność przyczyn wystąpienia chłopów w Galicji w 1846 r. Uczeń potrafi: - <i>podać przyczyny popularności idei mesjanizmu w społeczeństwie polskim</i>, - <i>opisać przebieg Wiosny Ludów na ziemiach polskich</i>, - <i>rozdzielić bezpośrednio i długofalowe następstwa powstańczych ruchów narodowych</i>.</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Wiktora Helmana, Tadeusza Krępowieckiego. Uczeń potrafi: - <i>przedstawić okoliczności wybuchu i upadku powstania krakowskiego oraz jego skutki</i>, - <i>dostrzec wpływ idei romantycznych na postawy Polaków</i>.</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić związki polskiej literatury romantycznej z historią narodu</i>.</p>
<p>25. Powstanie styczniowe</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 22/23 I 1863, 1863–1864, 1864, - postać: <i>Romualda Traugutta</i>. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>branka</i>. Uczeń potrafi: - <i>sytuować w czasie i przestrzeni powstanie</i></p>	<p>Uczeń zna: - postać: Aleksandra II. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>odwizł</i>, „<i>czerwoni</i>”, „<i>biali</i>”. Uczeń potrafi: - <i>opisać sytuację w Królestwie Polskim przed powstaniem styczniowym</i>,</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1860, - postać: Aleksandra Wielopolskiego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>konspiracyjny</i>, <i>rewolucja moralna</i>, <i>Rząd Narodowy</i>, <i>tajne państwo</i>. Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>opisać relacje między stronnictwami „czerwonych” i „białych”</i>, - <i>przedstawić problem chłopów w czasie powstania oraz sposoby jego rozwiązania przez władze powstańcze i rosyjskie</i>.</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić działalność Aleksandra Wielopolskiego</i>, - <i>dokonać bilansu powstania styczniowego</i>.</p>

	<p>styczniowe, - przedstawić przyczyny powstania styczniowego.</p>	<p>- przedstawić przebieg i skutki powstania styczniowego, - porównać program „czerwonych” z programem „białych”.</p>	<p>- porównać przebieg i charakter powstania listopadowego i styczniowego, - omówić organizację i sposób działania tajnego państwa.</p>		
<p>26. „Nie damy pogrześć mowy”... Część I. Rusyfikacja i germanizacja Część II. „Przy tobie, Najjaśniejszy Panie”...</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: najwybitniejszych przedstawicieli polskiej kultury z II połowy XIX i początków XX w., - metody walki Polaków z rusyfikacją i germanizacją, - ramy chronologiczne polskiego pozytywizmu i Młodej Polski. Uczeń rozumie: - pojęcia: rusyfikacja, pozytywizm, - potrzebę walki Polaków z rusyfikacją i germanizacją. Uczeń potrafi: - opisać sytuację panującą w zaborze rosyjskim po stłumieniu powstania styczniowego.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1901–1902, - główne założenia polskiego pozytywizmu i Młodej Polski. Uczeń rozumie: - pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw, trójjakość, Młoda Polska. Uczeń potrafi: - porównać warunki życia społeczeństwa w trzech zaborach w II połowie XIX w., uwzględniając możliwości prowadzenia działalności społecznej i rozwoju narodowego, - wyjaśnić, na czym polegała autonomia Galicji.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1871–1878, 1885, - postać: Michała Drzymały. Uczeń rozumie: - pojęcia: generał-gubernator, Kulturkampf, rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna. Uczeń potrafi: - wyjaśnić cele i opisać metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej, - rozróżniać bezpośrednie i długofalowe następstwa powstańczych ruchów narodowych.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: szkoła krakowska. Uczeń potrafi: - omówić efekty rusyfikacji i germanizacji, prowadzonych od II połowy XIX w., - scharakteryzować i ocenić zróżnicowane postawy społeczeństwa wobec zaborców.</p>	<p>Uczeń rozumie: - związek między klęską idei powstań narodowych a cechami polskiego pozytywizmu.</p>
<p>27. Socjaliści i narodowcy</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1905–1907, - postać: Romana Dmowskiego, - nazwy polskich partii politycznych i ich założenia programowe. Uczeń rozumie: - pojęcie: endecja. Uczeń potrafi: - przedstawić główne nurty życia politycznego pod zaborami w końcu XIX i na początku XX w.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1893, 1895, - postać: Wincentego Witosa. Uczeń potrafi: - omówić rozwój gospodarczy ziem polskich w II połowie XIX w., - porównać warunki życia społeczeństwa w trzech zaborach w II połowie XIX w., uwzględniając możliwości prowadzenia działalności społecznej i rozwoju narodowego.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1882, 1900, - postacie: Ludwika Waryńskiego, Mikołaja II. Uczeń rozumie: - pojęcia: antysemityzm, egoizm narodowy, „krwawa niedziela”, Duma. Uczeń potrafi: - przedstawić przyczyny, przebieg i skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich.</p>	<p>Uczeń rozumie: - przyczyny konfliktu między PPS a endecją w czasie rewolucji 1905 r. Uczeń potrafi: - scharakteryzować strukturę narodowościową ziem polskich w II połowie XIX w..</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ idei socjalizmu, nacjonalizmu i demokracji na kształtowanie się polskiego ruchu politycznego.</p>

<p>Polska w latach 1815–1914 (lekcja powtórzeniowa)</p>	<p>Uczeń zna: - najważniejsze postacie i wydarzenia z historii Polski w latach 1815–1914. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie podział terytorialny ziem polskich po 1815 r., - omówić polskie dążenia do odzyskania niepodległości.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wskazać najważniejsze przyczyny klęsk polskich powstań narodowych, - omówić politykę państw zaborczych wobec mieszkających na ich terytorium Polaków, - porównać różne postawy Polaków wobec zaborców.</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ romantyzmu i pozytywizmu na kształtowanie poglądów Polaków na temat metod walki o niepodległość państwa. Uczeń potrafi: - scharakteryzować przemiany polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalne, jakie zaszły na ziemiach polskich w latach 1815–1914.</p>	<p>Uczeń rozumie: - rolę polskiej literatury jako metody walki przeciw rusyfikacji i germanizacji. Uczeń potrafi: - ocenić różne postawy Polaków wobec zaborców, - wyjaśnić, czym jest nowoczesny naród.</p>	
<p>Polska pod zaborami (sprawdzian wiadomości)</p>					
<p>28. Wybuch wielkiej wojny Część I. Od „zbrojnego pokoju” do wybuchu wojny Część II. I wojna światowa</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 28 VI 1914, 1914–1918, - postać: Franciszka Ferdynanda. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Trójprzymierze (państwa centralne), Trójporozumienie (ententa), wielka wojna.</i> Uczeń potrafi: - wymienić główne przyczyny narastania konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX w. oraz umiejscowić je na politycznej mapie świata i Europy, - wymienić najważniejsze państwa tworzące sojusze Trójprzymierza i Trójporozumienia.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1915, II–XII 1916, VI–XI 1916, II 1917, - cele wojenne najważniejszych państw biorących udział w I wojnie światowej. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>wojna pozycyjna, nieograniczona wojna podwodna.</i> Uczeń potrafi: - omówić przebieg działań zbrojnych na frontach zachodnim i wschodnim, - wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem wojny.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1882, 1907, VI 1916, - postać: Aleksieja Brusilowa. Uczeń rozumie: - pojęcia: wyścig zbrojeń, „zbrojny pokój”, orędzie, ultimatum, plan Schlieffena, „cud nad Marną”, ofensywa Brusilowa, - znaczenie określenia: „wrzenie w bałkańskim kotle”. Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności, w których doszło do wybuchu I wojny światowej, - scharakteryzować specyfikę działań wojennych, ze szczególnym uwzględnieniem nowych środków technicznych, - podać cele rozpoczęcia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej.</p>	<p>Uczeń rozumie: - złożoność przyczyn, które doprowadziły do wybuchu I wojny światowej. Uczeń potrafi: - ocenić postawę społeczeństw państw europejskich wobec wybuchu I wojny światowej.</p>	<p>Uczeń potrafi: - argumentować w dyskusji na temat tego, kto był odpowiedzialny za wybuch wielkiej wojny.</p>

<p>29. „Cała władza w ręce rad!”</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 3 III (18 II) 1917, 7 XI (25 X) 1917, III 1918, - postać: <i>Włodzimierza Lenina</i>. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>rewolucja lutowa, bolszewicy, rewolucja październikowa</i>. Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji w 1917 r.</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1917–1922, XI 1917, - postanowienia dekretów o pokoju i ziemi oraz ustalenia pokoju brzeskiego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>radę delegatów robotniczych i żołnierskich, dwuwładza, pokój brzeski</i>, - przyczyny popularności haseł głoszonych przez bolszewików. Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić okoliczności przejścia przez bolszewików władzy w Rosji.</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1918–1922, XII 1922. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>nacjonalizacja, „czerwoni”, „biali”, Armia Czerwona, czerwony terror</i>, Czeka, obóz koncentracyjny, łagier. Uczeń potrafi: - scharakteryzować okres dwuwładzy w Rosji, - omówić politykę wewnętrzną bolszewików po przejściu władzy w Rosji, - <i>opisać bezpośrednie następstwa rewolucji lutowej i październikowej dla Rosji oraz Europy.</i></p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>scharakteryzować reakcję Europy na wydarzenia w Rosji</i>, - dostrzec wpływ jednostki na losy narodów i państw na przykładzie działalności Włodzimierza Lenina.</p>	<p>Uczeń rozumie: - rolę propagandy jako środka umożliwiającego uzyskanie władzy.</p>
<p>30. Koniec wojny</p>	<p>Uczeń zna: - daty: IV 1917, 11 XI 1918, VI 1919, - <i>główne postanowienia traktatu wersalskiego</i>. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>zasada samostanowienia narodów, traktat wersalski</i>. Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić przyczyny przystąpienia USA do wojny.</i></p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Woodrowa Wilsona</i>, Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>U-Boot, alianci</i>, - wpływ wydarzeń w Rosji i przystąpienia USA do wojny na przebieg konfliktu, - przyczyny niezadowolenia Niemiec z postanowień traktatu wersalskiego. Uczeń potrafi: - <i>wymienić i wskazać na mapie państwa powstałe po rozpadzie Austro-Węgier</i>, - <i>opisać polityczne i społeczne skutki I wojny światowej.</i></p>	<p>Uczeń zna: - datę: I 1918, - postacie: <i>Georges’a Clemenceau, Davida Lloyd’a George’a</i>. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>demobilizacja, „wielka trójka”, reparacje, pandemia</i>. Uczeń potrafi: - <i>przedstawić okoliczności rozpadu Austro-Węgier</i>, - <i>opisać okoliczności zakończenia wielkiej wojny</i>, - <i>omówić program „pokoju bez zwycięstwa” prezydenta Woodrowa Wilsona.</i></p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić, na czym polega różnica w ocenie I wojny światowej w Europie Zachodniej i w Europie Środkowo-Wschodniej</i>, - <i>ocenić program „pokoju bez zwycięstwa” prezydenta Woodrowa Wilsona.</i></p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić traktat wersalski z punktu widzenia państw zwyciężczych i Niemiec.</i></p>
<p>31. Niepodległa Polska</p> <p>Część I. Droga do niepodległości</p> <p>Część II. Odrodzona Polska</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 5 XI 1916, 11 XI 1918, - postać: <i>Józefa Piłsudskiego</i>, - <i>okoliczności, w których doszło do odzyskania przez Polskę niepodległości</i>. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>orientacja proaustriacka, orientacja</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: VIII 1914, VIII 1917, I 1918. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Legiony Polskie, Komitet Narodowy Polski</i>. Uczeń potrafi: - <i>przedstawić polski czyn zbrojny podczas wielkiej wojny,</i></p>	<p>Uczeń zna: - datę: IX 1917, - postać: <i>Józefa Hallera</i>. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>blękitna armia, Rada Regencyjna</i>. Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej.</i></p>	<p>Uczeń rozumie: - <i>znaczenie aktu 5 listopada dla umiędzynarodowienia sprawy polskiej podczas I wojny światowej</i>. Uczeń potrafi: - <i>dostrzec wpływ jednostki na losy narodu na przykładzie działalności Józefa</i></p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić wysiłek zbrojny Polaków.</i></p>

	<p><i>prorosyjska, akt 5 listopada.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - opisać poglądy zwolenników różnych orientacji politycznych.</p>	<p>- scharakteryzować stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej, - omówić sytuację państwa polskiego w pierwszych dniach niepodległości.</p>		<p>Piłsudskiego.</p>	
<p>Wielka wojna (lekcja powtórzeniowa)</p>	<p>Uczeń zna: - najważniejsze postacie i wydarzenia z historii świata i Polski w latach 1914–1918, - nowe rodzaje broni użyte podczas I wojny światowej.</p>	<p>Uczeń rozumie: - specyfikę konfliktu, jakim była I wojna światowa. Uczeń potrafi: - wskazać najważniejsze różnice między I wojną światową a wcześniejszymi konfliktami.</p>	<p>Uczeń potrafi: - omówić układ sił politycznych w powojennej Europie, - synchronizować oraz oceniać wydarzenia z historii powszechnej i dziejów Polski z lat 1914–1918.</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ I wojny światowej na przemiany polityczne, społeczne i świadomość obywateli państw europejskich.</p>	
<p>I wojna światowa (sprawdzian wiadomości)</p>					